

ขอบเขตของงาน (Terms of Reference: TOR)
โครงการบูรณะจิตรกรรมภายในอุโบสถวัดปิตุลาภิวัตน์ (ตะปิง)
ตำบลศาลาใหม่ อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

๑. หลักการและเหตุผล

วัดปิตุลาภิวัตน์เป็นวัดโบราณ ตั้งอยู่ที่บ้านตะปิง หมู่ที่ ๒ ตำบลศาลาใหม่ อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส ไม่ปรากฏหลักฐานการสร้างชัดเจน แต่ปรากฏหลักฐานว่าวัดแห่งนี้พระอธิการพุฒได้ขอพระราชทานวิสุงคามสีมา ผ่านทางเจ้าเมืองกลันตัน และพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯพระราชทานวิสุงคามสีมาเมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ร.ศ.๑๑๗ พ.ศ. ๒๔๔๑ ตามประกาศเรื่องพระราชทานวิสุงคามสีมาสามัญ จำนวนรัตนโกสินทรศก ๑๑๗ ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๗ หน้า ๗๘๔ ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ร.ศ.๑๑๗ เขตวิสุงคามสีมายาว ๑๒ วา กว้าง ๙ วา ในครั้งนั้นใช้ชื่อ "วัดตาปิง"

ภายในวัดยังคงหลงเหลือหลักฐานที่ทรงคุณค่าทั้งทางด้านประวัติศาสตร์และโบราณคดีได้แก่ อุโบสถ ซึ่งเป็นอาคารก่ออิฐถือปูน เครื่องบนมุงกระเบื้องดินเผา ประดับช่อฟ้า ใบระกา หางหงส์ ทำด้วยปูนปั้น หน้าบันตกแต่งด้วยลายปูนปั้นประดับกระจก รูปพระอินทร์ทรงช้างเอราวัณ และเทพราหูในพรหมพักขา ทางเข้าอุโบสถเป็นซุ้มประตูประดับลายปูนปั้น และภาพจิตรกรรม ในขณะที่หน้าต่างประกอบอยู่ในซุ้มยอดมณฑป ภายในอุโบสถมีจิตรกรรมฝาผนัง ซึ่งพื้นที่ส่วนใหญ่ชำรุดหายไป เหลืออยู่เพียงส่วนผนังหลังพระประธาน ซึ่งเขียนภาพเทพชุมนุม และผนังด้านข้างบางส่วนซึ่งยังปรากฏภาพวิมานและเทพชุมนุมอยู่บางส่วน ในขณะที่พบเพดาน เขียนจิตรกรรมภาพพระอาทิตย์และพระจันทร์ทรงราชรถ ฝีมือประณีต แต่ภาพอยู่ในสภาพที่ชำรุดอย่างมาก เนื่องจากการเสื่อมสภาพของไม้เพดาน และการรื้อของหลังคา พระประธานภายในอุโบสถเป็นพระพุทธรูปปูนปั้นลงรักปิดทองปางสมาธิ ประทับนั่งบนพุทธบัลลังก์ประดับกระจก พื้นด้านหลังเขียนลายเรือนแก้วประดับด้วยดอกไม้เป็นฉากหลัง โดยฉากดังกล่าวมี ๓ ชุด สำหรับพระพุทธรูป ๓ องค์ แต่ปัจจุบันเหลือพระพุทธรูปอยู่เพียงองค์เดียวเท่านั้น ส่วนศาลาไม้ด้านข้างอุโบสถนั้นเป็นอาคารในรูปแบบพื้นถิ่น ลักษณะเป็นอาคารไม้ยกพื้น ตั้งบนตอม่อปูน ปูไม้พาก เครื่องบนมุงกระเบื้องดินเผา ประกอบด้วยช่อฟ้า ใบระกา หางหงส์ ปูนปั้น ซึ่งเป็นรูปแบบของอาคารสำหรับใช้ในกิจสาธารณะซึ่งเป็นที่นิยมอย่างกว้างขวางในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้

ก่อน พ.ศ. ๒๕๖๑ อุโบสถแห่งนี้อยู่ในสภาพชำรุดทรุดโทรมอย่างมาก กระเบื้องหลังคาแตกและยุบตัวหลายจุด ผนังอุโบสถแตกร้าวและมีรากไม้ซ่อนไชเข้ามา เสาะพาไล และพื้นรอบอาคารมีรอยร้าวขนาดใหญ่หลายจุด และการรื้อของหลังคาส่งผลให้ ภาพจิตรกรรมทั้งบนเพดาน และบนฝาผนัง ได้รับความเสียหายเป็นอย่างมาก

ต่อมาในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ กรมศิลปากรได้อนุมัติงบประมาณจำนวน ๖,๑๕๐,๐๐๐ บาท เพื่อดำเนินการบูรณะอาคารอุโบสถวัดตะปิง โดยขอบเขตการดำเนินการประกอบด้วยงานบูรณะอุโบสถ ผนัง ผนัง หลังคา การกำจัดปลวก การอนุรักษ์พระพุทธรูป และงานถอดเก็บฝ้าเพดานซึ่งมีภาพจิตรกรรมและดำเนินการอนุรักษ์ตามกระบวนการทางวิชาการเบื้องต้นไว้ส่วนหนึ่งแล้ว

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ สำนักศิลปากรที่ ๑๑ สงขลา จึงมีความจำเป็นในการขอรับงบประมาณ เพื่อดำเนินการอนุรักษ์ภาพจิตรกรรม ทั้งในส่วนของจิตรกรรมบนฝาเพดานซึ่งได้ถอดลงมาเก็บไว้ และภาพ จิตรกรรมบนฝาผนังอุโบสถ เพื่อให้ภาพจิตรกรรมเหล่านี้อยู่ในสภาพดีและมั่นคงแข็งแรง และคงไว้ซึ่งคุณค่า ความเป็นของแท้ดั้งเดิมสืบต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่ออนุรักษ์จิตรกรรมบนฝาเพดานและจิตรกรรมฝาผนังให้อยู่ในสภาพมั่นคง แข็งแรง และคงไว้ซึ่ง คุณค่าความเป็นของแท้ดั้งเดิม

๒.๒ เพื่อศึกษาค้นคว้าความรู้ทางด้านเทคนิคและวิชาการเพื่อการอนุรักษ์จิตรกรรมบนฝาเพดานและ จิตรกรรมฝาผนัง

๒.๓ เพื่อคุ้มครองป้องกันจิตรกรรมบนฝาเพดานและจิตรกรรมฝาผนังให้อยู่ในสภาพที่ปลอดภัย

๒.๔ เพื่อส่งเสริมเผยแพร่ และพัฒนาคุณภาพของงานจิตรกรรมบนฝาเพดานและจิตรกรรมฝาผนังแห่ง นี้ให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจ สังคมและศิลปวัฒนธรรม

๓. ผลคาดว่าจะได้รับ

๓.๑ สามารถอนุรักษ์โบราณสถานที่สำคัญของชาติไว้เป็นแหล่งศึกษาหาความรู้

๓.๒ สามารถขยายองค์ความรู้ทางด้านประวัติศาสตร์ให้เป็นที่ประจักษ์อย่างกว้างขวางมากขึ้น

๓.๓ จิตรกรรมวัดปิตุลาธิราช (ตะปิง) ได้รับการดูแลรักษาอย่างต่อเนื่องสวยงามเหมาะสมกับความเป็น โบราณสถานของชาติ

๓.๔ ทำให้เกิดผลดีทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งจะช่วยส่งเสริมอาชีพและรายได้ราษฎรในท้องถิ่น

๔. ระยะเวลาดำเนินการ

ระยะเวลาดำเนินการ ๒๑๐ วัน นับถัดจากวันที่ลงนามในสัญญาจ้าง

๕. ขอบเขตการดำเนินงาน มีรายละเอียดดังนี้

๑. อนุรักษ์จิตรกรรมฝาเพดาน

๒. อนุรักษ์จิตรกรรมฝาผนัง

๖. งบประมาณและการแบ่งงวดงาน

งบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๒ งบลงทุน เป็นเงิน ๑,๗๐๐,๐๐๐.- บาท (หนึ่งล้านเจ็ดแสนบาทถ้วน) การแบ่งงวดงานและงานเบิกจ่ายระยะเวลาดำเนินการ ๒๑๐ วัน

งวดที่ ๑ เป็นจำนวนเงิน ๕๑๐,๐๐๐.-บาท (ห้าแสนหนึ่งหมื่นบาทถ้วน) เมื่อดำเนินการแล้วเสร็จดังนี้

๑.๑ งานบันทึกหลักฐานสภาพความชำรุดจิตรกรรมด้วยลายเส้นรูปสัญลักษณ์ (Document) แล้วเสร็จ

๑.๒ งานเคลื่อนย้ายจิตรกรรมออกจากแผ่นไม้ฝาเดิมที่ผุชำรุดและผนึกกลับลงบนแผ่นไม้ฝา ใหม่ในตำแหน่งเดิม แล้วเสร็จ

ระยะเวลาดำเนินการ ๖๐ วัน

งวดที่ ๒ เป็นจำนวนเงิน ๕๑๐,๐๐๐.-บาท (ห้าแสนหนึ่งหมื่นบาทถ้วน) เมื่อดำเนินการแล้วเสร็จดังนี้

๒.๑ งานถมชั้นรองพื้นรอยชำรุดของจิตรกรรมฝาเพดาน แล้วเสร็จ

๒.๒ งานเขียนสีซ่อมตามหลักการอนุรักษ์จิตรกรรมฝาเพดาน แล้วเสร็จ

๒.๓ งานจัดทำรายงานอนุรักษ์ แล้วเสร็จ ๕๐%

ระยะเวลาดำเนินการ ๖๐ วัน

งวดที่ ๓ (งวดสุดท้าย) เป็นจำนวนเงิน ๖๘๐,๐๐๐.-บาท (หกแสนแปดหมื่นบาทถ้วน) เมื่อดำเนินการแล้วเสร็จดังนี้

๓.๑ งานติดตั้งนั่งร้านเหล็ก และติดตั้งจิตรกรรมฝาเพดาน แล้วเสร็จ

๓.๒ งานอนุรักษ์จิตรกรรมฝาผนัง แล้วเสร็จ

๓.๓ งานรื้อถอนนั่งร้านและทำความสะอาดพื้นที่ให้เรียบร้อย แล้วเสร็จ

๓.๔ งานจัดทำรายงานอนุรักษ์ ๕ ชุด แล้วเสร็จ

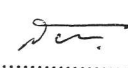
๓.๕ งานอื่นๆ ตามรูปแบบและรายการกำหนด แล้วเสร็จ

ระยะเวลาดำเนินการ ๙๐ วัน

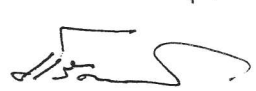
ผู้กำหนดขอบเขตของงานจ้าง

ลงชื่อ.....

(นายเฉลิมวุฒิ พิมพิทุธ)

ลงชื่อ.....

(นายสารัท ชลอสันติสกุล)

ลงชื่อ.....

(นายนิรันดร์ นุ่มนวล)